

ISSN 2669-0330

ĮŽVALGOS INSIGHTS

Mokslo darbai

2019 Nr. 2

Mokslo darbų žurnalo „Ižvalgos“ Redaktorių kolegija

Doc. dr. Vitalija Bartuševičienė – vyriausioji redaktorė, Socialiniai mokslai (Edukologija), Utenos kolegija

Doc. dr. Jūratė Urbonienė – atsakingoji redaktorė, Technologijos mokslai (Informatikos inžinerija), Utenos kolegija

Nariai:

Doc. dr. Vaida Bartkutė – Norkūnienė, Gamtos mokslai (Informatika), Utenos kolegija, Lietuva

Doc. dr. Roma Šiugždaitė, Gamtos mokslai (Informatika), Kembridžo universitetas, Jungtinė Karalystė

Doc. dr. Gintaras Dervinis, Technologijos mokslai (Informatikos inžinerija), Kauno technologijos universitetas, Lietuva

Doc. dr. Anita Juškevičienė, Technologijos mokslai (Informatikos inžinerija), Vilniaus universitetas, Lietuva

Doc. dr. Laimonas Kairiūkštis, Technologijos mokslai (Matavimų inžinerija), Utenos kolegija, Lietuva

Prof. dr. Ada Traumann, Technologijos mokslai (Medžiagų inžinerija), Talino technikos taikomųjų mokslų universitetas, Estija

Doc. dr. Jonas Damašius, Technologijos mokslai (Chemijos inžinerija), Kauno technologijų universitetas, Lietuva

Prof. dr. Taha Rababah, Technologijos mokslai (Chemijos inžinerija), Jordanijos mokslo ir technologijų universitetas, Jordanija

Doc. dr. Dainius Paliulis, Technologijos mokslai (Aplinkos inžinerija), Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Lietuva

Prof. dr. Iveta Mietule, Socialiniai mokslai (Ekonomika), Rezeknės technologijų akadēmija, Latvija

Prof. dr. Dalia Bernatonytė, Socialiniai mokslai (Ekonomika), Utenos kolegija, Lietuva

Doc. dr. Raimundas Čepukas, Socialiniai mokslai (Edukologija), Utenos kolegija, Lietuva

Prof. dr. Raimundas Jurka, Socialiniai mokslai (Teisė), Mykolo Romerio universitetas, Lietuva

Doc. dr. Daiva Kriukelytė, Sveikatos mokslai (Slauga), Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Lietuva

Prof. dr. Vygandas Rutkūnas, Sveikatos mokslai (Odontologija), Vilniaus universitetas, Lietuva

Doc. dr. Vilma Dudonienė, Sveikatos mokslai (Visuomenės sveikata), Lietuvos sporto universitetas, Lietuva

Prof. dr. Valdonė Indrašienė, Socialiniai mokslai (Sociologija, edukologija), Mykolo Romerio universitetas, Lietuva

Prof. dr. Irina Plotka, Socialiniai mokslai (Psichologija), Baltijos tarptautinė akadēmija, Latvija

Žurnale publikuojami originalūs, kituose leidiniuose neskelbti Lietuvos ir užsienio autorių moksliniai straipsniai, kuriuose skelbiami autorių atliktų tyrimų rezultatai, savitai aiškinamos įvairių mokslo sričių (biomedicinos, gamtos, technologijos, socialinių ir humanitarinių) teorinės bei praktinės problemos, pateikiami jų sprendimai, mokslinė interpretacija ir vertinimai.

Redakcijos adresas:

Utenos kolegija

Maironio g. 7, LT-28142 Utena

Tel, 8-389 51662

El. paštas izvalgos@utenos-kolegija.lt

Tai yra atvirosios prieigos žurnalas, kuris platinamas vadovaujantis [Kūrybinių bendrijų licencija](#), leidžiančia laisvai ir neribotai naudoti, kopijuoti, daryti pakeitimus ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti tik nekomerciniais tikslais nurodant informacijos šaltinį ir autorių.

Editorial Board of the Research Papers Journal "Insights"

Doc. dr. Vitalija Bartuševičienė - Editor-in-Chief, Social Sciences (Law), Utena University of Applied Sciences, Lithuania

Doc. dr. Jūratė Urbonienė - Executive/Editor, Technology Sciences (Informatics Engineering), Utena University of Applied Sciences, Lithuania

Members:

Doc. dr. Vaida Bartkutė - Norkūnienė, Natural Sciences (Informatics), Utena University of Applied Sciences, Lithuania

Doc. dr. Roma Šiugždaitė, Natural Sciences (Informatics), University of Cambridge, United Kingdom

Doc. dr. Gintaras Dervinis, Technology Sciences (Informatics Engineering), Kaunas University of Technology

Doc. dr. Anita Juškevičienė, Technology Sciences (Informatics Engineering), Vilnius University, Lithuania

Doc. dr. Laimonas Kairiūkštis, Technology Sciences (Measurement Engineering), Utena University of Applied Sciences, Lithuania

Prof. dr. Ada Traumann, Technology Sciences (Materials Engineering), Tallinn University of Applied Sciences, Estonia

Doc. dr. Jonas Damašius, Technology Sciences (Chemical Engineering), Kaunas University of Technology, Lithuania

Prof. dr. Taha Rababah, Technology Sciences (Chemical Engineering), Jordan University of Science and Technology, Jordan

Doc. dr. Dainius Paliulis, Technology Science (Environmental Engineering), Vilnius Gediminas Technical University, Lithuania

Prof. dr. Iveta Mietule, Social Sciences (Economics), Rezekne Academy of Technologies, Latvia

Prof. dr. Dalia Bernatonytė, Social Sciences (Economics), Utena University of Applied Sciences, Lithuania

Doc. dr. Raimundas Čepukas, Social Sciences (Education Sciences), Utena University of Applied Sciences, Lithuania

Prof. dr. Raimundas Jurka, Social Sciences (Law), Mykolas Romeris University, Lithuania

Doc. dr. Daiva Kriukelytė, Biomedical sciences (Nursing), Lithuanian University of Health Sciences, Lithuania

Prof. dr. Vygandas Rutkūnas, Health Sciences (Dentistry), Vilnius University, Lithuania

Doc. dr. Vilma Dudonienė, Health Sciences (Public Health), Lithuanian Sports University, Lithuania

Prof. dr. Valdonė Indrašienė, Social Sciences (Sociology Work, Education), Mykolas Romeris University, Lithuania

Prof. dr. Irina Plotka, Social Sciences (Psychology), Baltic International Academy, Latvia

Original, not published in other periodicals scientific articles of Lithuanian and foreign authors are provided for the publishing in the periodical. In the above mentioned articles results of the authors' performed researches will be announced, theoretical and practical issues of various studies (biomedical, physical, technology, social and humanitarian) will be explained, their solutions, scientific interpretation and assessments will be presented in a distinctive way.

Adress of the editorial office:

Utena College

Maironio st.7, LT-28142 Utena, Lithuania

Tel.: +370 389 51662

e-mail: izvalgos@utenos-kolegija.lt

This is an open access magazine distributed under a [Creative Commons license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) that allows free and unrestricted use, copying, modification and creation of derivative works only for non-commercial use, with reference to the source of information and the author.

Turinys

Gintautas Kutka. EKONOMINIAI IR APLINKOS UŽDAVINIAI KROVINIŲ SEKTORIUI	6
Vilma Gegužienė, Eimantas Kamienas, Liuda Maciukevičienė. VILNIAUS REGIONO SMULKAUS IR VIDUTINIO VERSLO ĮMONIŲ VERSLO PROCESŲ VALDYMO TOBULINIMAS	12
Raimundas Čepukas. PAGRINDINIŲ EKOLOGINIŲ IR ANTROPOGENINIŲ RODIKLIŲ KAITA 1992 – 2017 METŲ LAIKOTARPYJE	26
Edmundas Vaitiekus. LIETUVOS REGIONŲ DARNI PLĖTRA	38
Loreta Žulpienė, Ieva Jakūbauskė, Ramunė Raustytė. ESTETINĖ MOTERS VEIDO BRUOŽŲ KOREKCIJA NAUDOJANT DEKORATYVINĘ KOSMETIKĄ	43
Danguolė Šakalytė. SIMULIACIJOS IR ĮRODYMAIS GRĮSTOS PRAKTIKOS VAIDMUO UŽTIKRINANT KOKYBIŠKĄ KLINIKINIO MOKYMO PATIRTĮ SLAUGOS STUDENTAMS	49
Elida Aršavskienė. PEDAGOGŲ PASIRENGIMAS ATPAŽINTI RAŠYMO SUTRIKIMUS	54
Jūratė Urbonienė, Donatas Bukelis. LEAN METODOLOGIJOS TAIKYMAS IDENTIFIKUOJANT SPRENDIMUS UTENOS KOLEGIJOS IT STUDENTŲ BAIGIAMŲJŲ DARBŲ ANALITINĖS DALIES KOKYBEI GERINTI	60
Jūratė Urbonienė, Vitalija Bartuševičienė, Rūta Puidokaitė - Savickienė. STUDIJUOJANČIŲJŲ POREIKIAI E. STUDIJOMS LIETUVOS AUKŠTOSIOSE MOKYKLOSE	71
Kristina Paulauskaitė-Žalėnė, Augustė Gražinė. AKIŲ SPALVINĖS GAMOS IŠRYŠKINIMAS ATLIEKANT PROGINĮ MAKIAŽĄ	87
Inga Jakštonienė, Nijolė Rukštelienė, Vaida Bartkutė-Norkūnienė. ATLIEKŲ RŪŠIAVIMAS IR TVARKYMAS UTENOS RAJONE: GYVENTOJŲ NUOMONĖS TYRIMAS	95
Daiva Petrėnaitė. TOS PAČIOS LYTIES SANTUOKOS SU UŽSIENIEČIU PRIPAŽINIMO PROBLEMATIKA: ATVEJO ANALIZĖ DĖL LEIDIMO GYVENTI LIETUVOJE SUTEIKIMO	110

Content

Gintautas Kutka. ECONOMICAL AND ENVIRONMENTAL CHALLENGES FOR THE SHIPPING SECTOR	6
Vilma Gegužienė, Eimantas Kamienas, Liuda Maciukevičienė. IMPROVEMENT OF BUSINESS PROCESS MANAGEMENT OF SMALL AND MEDIUM-SIZED BUSINESS ENTERPRISES IN VILNIUS REGION	12
Raimundas Cepukas. THE CHANGE OF KEY ECOLOGICAL AND ANTHROPOGENIC INDICATORS BETWEEN THE YEARS 1992 AND 2017	26
Edmundas Vaitiekus. SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF LITHUANIAN REGIONS ...	38
Loreta Žulpienė, Ieva Jakūbauskė, Ramunė Raustytė. AESTHETIC CORRECTION OF WOMAN'S FACE FEATURES BY APPLYING MAKEUP	43
Danguolė Šakalytė. THE ROLE OF SIMULATION AND EVIDENCE BASED PRACTICE IN PROVIDING QUALITY CLINICAL EDUCATIONAL EXPERIENCES FOR THE NURSING STUDENT	49
Elida Aršavskienė. TEACHERS' PREPARATION TO RECOGNIZE WRITING DISORDERS	54
Jūratė Urbonienė, Donatas Bukelis. USE OF LEAN METHODOLOGY IDENTIFYING SOLUTIONS FOR IMPROVING THE QUALITY OF UTENA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES STUDENTS FINAL WORK'S ANALYSIS CHAPTER	60
Jūratė Urbonienė, Vitalija Bartuševičienė, Rūta Puidokaitė - Savickienė. STUDENTS' NEEDS FOR E-STUDIES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF LITHUANIA	71
Kristina Paulauskaitė-Žalėnė, Augustė Gražinė. HIGHLIGHTING THE EYE COLOUR FOR OCCASIONAL MAKE-UP	87
Inga Jakštonienė, Nijolė Rukštelienė, Vaida Bartkutė-Norkūnienė. WASTE SORTING AND HANDLING IN UTENA DISTRICT: RESEARCH OF RESIDENTS OPINION	95
Daiva Petrėnaitė. PROBLEMS OF RECOGNITION OF THE SAME SEX MARRIAGE: A CASE STUDY ON THE GRANTING OF A RESIDENCE PERMIT IN LITHUANIA.....	110